

ÓRÁNT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:
Benedek Elek

BCU Cluj / Central University Library Cluj

4.
évf.
40. szám
1925. év
okt.
4.

Emlékezés.

Irla: MONOKY SANDOR.

*Este! én téged mindig várva-várlak,
Mikor megnőnek körültem az árnyak;
Mikor a munka és zaj elpihenve,
Csöndes nyugalom száll le a szívemre.
Ilyenkor magam ismét meglelem,
A hit lesz úrrá csüggedt lelkemen.*

*Eszembejut sok régi, kedves emlék;
Mintha jó anyám karjában pihennék,
Amint a kezem szépen összetéve
Elvezet engem az Isten elébe.
Szinte hallom, hogy mondja kedvesen:
»Szeresd az Istent, édes gyermekem!«*

*Gondterhes arcát látom jó apámnak,
Aki egész nap, óh, de sokat fárad;
De panasz nem jó soha ajakára,
Néki az Isten paizsa, kővéra.
A szive, lelke csupa szeretet,
Nem vét senkinek, ha jót nem tehet.*

Vámfalu, Szalmármegye.)

*Bölcsessége nem épül nagy tudáson,
Nem megy messzire, hogy valamit lásson,
De a lelkében egy egész világ van:
Járatos a nagy, öreg Bibliában;
Olvas belőle minden estelen
És nekünk a menny mindig megjelen.*

*Zsoltáros ajkán fölcsendül az Ének,
Énekeljünk mind, fiatalok, vének;
És mert az Isten a mi reménységünk:
Sok bajjal bár, de mégis békén élünk.
A házunk templom, oltár a szívünk,
Melyen lánggal ég égi szent hitünk.*

*Mikor már szemem álomban elbágyad,
Jó édes anyám megveti az ágyat;
Csókkal zárja le minden este ajkam
S az álom lesz úr abb'a percbe' rajtam*

*Gyermekkorom szép álma eltűnt régen,
De megmaradt a Hit örökségképpen.*

Peti, Pali meg a kecske.

— Irla: SEBESI SAMU. —

I.

Volt egyszer egy szegény ember, akinek a kis házikóján és kertjén kívül, csak egy kecskéje volt, — no meg két kis fiacskája: Peti és Palkó. Ha szegény is volt az ember, volt két erős karja s azokkal jól tudott dolgozni. Aki pedig tud és akar dolgozni: az a szegénységet legyőzi. Márton — így hívták a szegény embert — tudott is, akart is dolgozni, de emellett az erénye mellett egy hibája is volt: néha betévedt a korcsmába. Ez pedig öreg hiba, mert azt jól tudjuk, hogy a korcsmában szeszes italt árulnak, ami valóságos mérég: megtámadja és elpusztítja az egészséget. És elpusztítja még a vagyonát is az em-

bernek. Ezenkívül sok kellemetlenségnek is oka a szeszes ital, mert az ember megrészegszik tőle és elveszti a józan esztét. A különben jámbor természetű Mártont is a pálinka vitte a bajba, mert nem volt elég az egy deci, amit megfizetett, még egy decit kért hitelbe. Erre a ravasz és szeplősképű korcsmáros azt mondta:

— Ma pénzért, holnap ingyen!

— Csak van annyi becsületed, — felelte Márton szelid hangon.

— A becsület manapság rossz pénz! Semmit sem adnak érte, pattogott a korcsmáros. Különb is a kelmed becsülete fakóvá sem ér!

Mártont elöntötte a méreg. Becsületes ember volt és fájt a lelkének a korcsmáros csufolódo leszólasa. Meg is mondta haragjában:

— Nem tudja azt maga, hogy mit ér, mert magának sohasem volt és sohasem lesz, spiritus-kupec!

Szóból szó került ki és alaposan összezördültek s hogy nyomatéka is legyen az összekülömbözésnek, ökölharcra került a dolog. A verekedést a sunyi korcsmáros kezdte, akit Márton úgy lerázott magáról, hogy a söntésnek esett és ott az üvegek és poharak nagy csörömpöléssel összetörték és egy liternyi pálinka is kárba veszett.

— Ezt megfizeti kelmed! — ordította dühösen a korcsmáros. Beperelem! Ellicitáltatom mindenét. Nem lesz háza, nem lesz kecskéje se! Semmije se! Érti? Megálljon csak!

De bizony Márton se nem hallgatta, se meg nem állott, hanem berántotta maga után az ajtót és haza apított. A korcsmáros aztán az ott pálinkázó Csiga János és Bocz Estánhoz fordult:

— Ezt látták! Ugye, látták, hogy ő kezdte? Megvert és összetörte az üvegeimet. Legalább is száz pengő kár! Látták, hogy a pálinka is elfolyt. Legalább husz pengő kár az is! Látták, ugye, látták?!

A két ivó összenézett, köhécselt és semmit se szólt.

— Ezt a dolgot a jegyző ur előtt is tanusitják, ugye?

Semmi felelet.

Most a korcsmáros ravasz vigyorgással egy üveg pálinkát tett eléjük és újra kezdte!

— A szemük előtt történt! Ő kezdte: Jól láthatták . . .

— Láttuk, így már láttuk, dűnnyögte a két pálinkás, akik a pálinkaivásért hamistanuzásra is készek voltak.

II.

Márton, amikor hazaérkezett, igen bánatos volt. — Verje meg a ragya a pálinkáját. Mindig bajt csinál, — mondogatta magában. Azután megsimogatta két gyermekének, Petinek és Palkónak a fejét. A két fiu csak az elébb tért haza a határról, ahol laposfüvet, nyulsalátát és kecskerágót szedtek Riskának, aki különben szeretett kecskéje a családnak. És most azért is jól kell táplálni, mert kecske-

mama egy szép tarka gidónak adott életet. Piros bojt a fülében, zörgő a nyakán s ha távol van az anyja, úgy sir utána, akár a gyermek. Pali pedig olyan hűséggel tudja utánózni a gidósírást, hogy öreg kecskemama is zavarba jő és eszeveszetten szalad a siró hang után.

A kecske és fia nagy, kimondhatatlan szeretetben részesülnek. Különösen Peti és Pali kedvelik erősképen. Elbeszéli apjuknak, hogy mennyi jó és izletes edelt szedtek össze Riskónak a mezőn. Siettek a munkával. Nem leshették meg, melyik bokorba rakta lészket a tarka tengelic és hol kotolja pöttyös tojásait a pitypalaty?

Márton csak hallgatja és az édes beszéd-től keserű érzés fakad a szívében, mert eszébe jut, hogy a ravasz, sunyi korcsmáros bepanaszolta a jegyzőnél, ahol a pálinkás, rossz emberek ellene vallottak, mint hamis tanúk és így a korcsmáros részére annyi pénzt kell fizetnie az ítélet szerint, amennyivel egy szegény ember nem rendelkezik.

— A pálinka az oka mindennek, — sóhajtja magában. Még szomorubban sóhajt, amikor hallja, hogy az ő kis gyermekei hogyan kényeztetik az öreg kecskét, meg a fiát:

— Egyetek pompás édes füvet, finom nyulsalátát, kecskerágót, labodát. Kóstold te is, kicsike, izletes a füvecske. Ad ám érte kecskemama édes tejet, meleg tejet, neked is, nekünk is!

Hanem ez a kedves idill nem sokáig tartott. Márton nem tudta kifizetni határidőre a megítélt összeget s így az adósságért lefoglalták a kecskét és egy napon kitűzték az árverezést is. Árverező nem akadt s így a korcsmáros vette meg Riskót. Márton gondoskodott arról, hogy az árverés napján ne legyenek otthon a gyermekek, de elég gyerek lett maga is, mert ugyancsak hullott a könnye, amikor a korcsmáros a kecskét elvezette. Nem is anynyira a kecskét, mint a két gyermekét siratta, akik bizonyára erősen elszomorodnak, hogy ők a Riskót, a kis gidó pedig az édesanyját vesztette el.

Amikor a két gyermek hazakerült, az apjuk titkolni akarta a dolgot, de ezek hamar észrevették, hogy Riskó hiányzik. Pali megpróbálta hívogatni, hátha előjönne.

— Me-e-e, — mondogatta siránkozva, de csak a kis gidó felelt.

Minden olyan neveléses és olyan szomorú volt egyszerre.

Másnap korán reggel, amikor megcsippen-tek a fecskék az eresz alatt, már talpon volt mind a két gyermek. Tudták már, hol kell keresni a kecskét. Fürgén szaladtak ki az utcára és meg sem álltak, amíg a korcsma rozszant kerítéséhez nem érkeztek. Bekandikáltak a nyíláson s az öröm fénye csillant fel szemükben. Megpillantották az udvaron Riskót, amint egy filozófus nyugalmával kérődzött. A kerítés alá-járára tákolt deszkát belökték s így egy akkora nyílás támadt, ahol a kecske kifért.

— Me-e e, — nyöszörgött Pali halkan, mint a kis gidó.

Kecskemama hegyezte egy pillanatig a fülét, aztán talpra ugrott és gyorsan iramodott a hang felé.

— Me-e-e, mekegett Pali hangosabban és nyomban rohantak hazafelé. Riskó megtalálta a kerítés alján a nyílást, kibujt és a leggyorsabb kecsketrappban szaladt a gyermekek után s a következő percekben, mindhárman az örvendező gidónál voltak. Ezt a műveletet nem látta senki, de ha látták volna, még akkor se akad áruló. Hogy pedig a kecskét el ne vegyék ismét, elvitték a kis kert egy félreeső zugába, ahol a liceum és vadkomló összefolyva, tökéletes rejtekhelyül szolgált.

Itt már nem találják meg, — gondolták és a mezőre siettek, hogy Riskónak eledelt szedjenek.

III.

A korcsmáros reggel kinézett az ablakon.

— Hm! — dünnyögött magában, — a kecske nincs sehhol. Bizonyosan a vén tolvaj visszalopta, vagy ha nem ő, akkor más lopta el.

Szaladt a bíróhoz, a jegyzőhöz és feljelentette a lopást s nem is titkolta azt a gyanuját, hogy a kecskét Márton lopta vissza s ennek alapján a szegény ember házánál az előljároság házkutatást tartott. Márton, mint akinek tiszta a lelkiismerete, nyugodtan mondta a jegyzőnek a rosszlelkű korcsmárosra célozva:

— Csak a tolvaj lát másban is tolvajt.

De alig mondogatta ki Márton, a kert felől felhangzott a kecskeszó:

Me-e-e!

Szegény Márton elsápadt. A hatóság komoly arcot vágott, a korcsmáros kárörömmel vigyorgott. Aztán kurta szóváltás után, mely alatt Márton ismételten ártatlanságát bizonygatta, valamennyien a jegyzőhöz mentek. A kecskét is, mint bűnjelt magukkal vitték. A jegyző, a bíró, az esküdtek törvényt ültek Márton felett. Hosszasan vallatták, de csak ártatlanságát erősítette mindvégig.

— Sajnálom, — mondogta a jegyző, de a kecskét kendnél találtuk meg. Súlyosbító körülmény, hogy el is volt rejtve. Nincs mentesség.

A szegény ember kétségbeesve tördelte a kezeit:

— De tekintetes jegyző ur! . . .

E pillanatban Peti és Pali toppantak az irodába. Mindkettő az apja mellé állott és bátor tekintettel néztek a jegyzőre, aki a gyerekekhez intézte szavait:

— Mit kerestek itt? Takarodjatok haza! Pali felelt:

— Meginstálom, jegyző ur, nem az édes-

apám.
Peti folytatta:

— Hivta el a kecskét . . .

— Hát kicsoda? — kérdezte a jegyző.

A két gyermek egyszerre mondta:

— Én!

— Már melyik a kettő közül?

Peti hamarabb felelt:

— Én, instálom szépen . . .

— Nem úgy van, — vágott közbe Pali.

Tessék ide hallgatni! — Me-e-e!

Kívül a kecske ráfelelt: — Me-e-e!

— Értem, értem! Így hivtad el a korcs-
máros udvaráról.

— Így, mert a miénk, a mi édes kecs-
kénk! . . .

A törvénytevő megállott az igazságszol-
gáltatás útján. Ezen a rideg, komoly, száraz
ugton, hirtelen üde, színes friss virágok fakad-
tak fel és nem akart rajtuk végiggázolni. Kül-
lönös érzés lopódzott a szívébe és ez érzelm
hatása alatt, menteséget keresett a bűnös
számára.

Ezalatt a két pálinkás ember — a két
hamis tanu — az irodába lépett. A jegyző
észre sem vette a belépőket, akik a ravasz
korcsmároshoz somfordáltak és a fülébe sugták:

— A panasztól álljon el, a kecskét pedig
adjá vissza, különben eláruljuk, hogy pálinká-

val leitatott s így birt hamistanuzásra. Aztán bizony mind a tömlőcbe kerülünk.

A korcsmáros megszeppent. Egészen belesápadt, amikor elgondolta, hogy gonosz furfangjáért még tömlőcbe kerülhet. Nem sokat gondolkozott, hanem a jegyző elébe lépett és visszavonta panaszát és a kecskéről is lemondott Peti és Pali javára . . .

És azóta visszatért az öröm Márton házához. Többé nem iszik pálinkát. Peti és Pali járják a mezőt. Szednek édes füvet, kövér nyulsalátát Riskónak és nem érnek rá meglesni, hol kotolja pütyös tojásait a pitypalaty, hol fészkel a tengelic és a mező virágtengeréből hogy emelkedik magasba az énekes pacsirta.

(Kolozsvár)

A kis hegedűművész.

Dóczyné Berde Amál rajza.

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a legsötétebb Afrikáról.)

Tamás: Sokat gondolkoztam a rabszolgákról, mióta veled róluk beszéltem. Nem is tudom elképzelni, hogy lehettek olyan kegyetlenek az emberek. A rabszolgakereskedőket nem indította meg a szülőföldjükéről elrabolt emberek kétségbeesése? Mert a négerek hajórakakása nem lehetett olyan egyszerű. Valószínűleg könyörögtek, sirtak és jajgattak, miközben a hajókra hurcolták őket.

Apa: A rabszolgakereskedők keményszívű emberek voltak. Ők a négert csak árucikknek tekintették. Hiába sirt, hiába jajveszékelt a rabszolga, annyit törődtek vele, mint a marhakereskedő a vásárra hajtott marhával.

Tamás: Az is eszembe jutott, hogy a felszabadítás után a fekete rabszolgákat vissza kellett volna teleíteni Afrikába. A fehér emberek között bizonyára nem jól érzik magukat.

Apa: Ez a gondolat másoknak is eszébe jutott. De nagyon nehéz ezt végrehajtani. Mert a feketék, kiknek már nagyapja is Amerikában született, elfelejtették ősi nyelvüket, elhagyták ősi vallásukat. Szokásaik is megváltoztak, összeházasodtak más törzsek gyermekeivel. Hová menjenek ezek? Régi törzsüket nem kereshetik fel, ott rájuk sem ismernének, mert külsejükben is megváltoztak. Nem is tudnának hozzászokni az afrikai élethez. Legfeljebb külön államban lehetne őket letelepíteni. Ezt meg is próbálták. Előbb nagyon egészségtelen vidéken telepitettek le néhány családot, majd Afrika nyugati partján valamivel egészségesebb helyet találtak. A visszavándorlók itt önálló államot alapítottak. Ma is megvan ez az ország: Libéria a neve. De nem valami boldogan élnek ott a négerek. Függetlenek ugyan, de sok baj van a kis országban. Az egyik legnagyobb baj az, hogy a négerek nem nagyon szeretnek dolgozni. Te is ellustulnál azon a forró vidéken. El sem tudod képzelni, milyen szörnyű meleg van ott. Nappal ki sem tudnál mozdulni a szobából, de még úgy is állandóan izzadnál. Az eső sem enyhíti a borzalmas forróságot, pedig szörnyű esők vannak. Ott nem esik az eső, hanem zuhog és szakad. Mintha egy láthatatlan erő felemelné a tengert a felhők közé és a nyaka közé zudítaná az embereknek. Aztán jön az égető nap, elpárolog a

víz és pár perc múlva újra elborítja az izzadság az embert. Van-e kedve valakinek ilyen körülmények között dolgozni? Még a szellő sem hoz enyhületet, szunyogfelhőket hoz magával. A szunyog nálunk sem kellemes vendég; ott meg szörnyű csapás. Csipése veszedelmes betegséget olt az emberbe, a maláriát. A váltóláz, a malária olyan sulyosan lép fel, hogy első rohama néha a legerősebb embert megöli. Ha meg nem öli, nem ereszti el többet. Vissza-visszatér a láz és hamarosan elsorvad a beteg. Magam nem tudnék dolgozni ilyen vidéken.

Az is nagy baj volt, hogy különböző törzsek gyermekeit telepitették egy helyre. Ezek sokat torzszalkodtak egymással. Libéria nem tudott rendezett állammá fejlődni.

Tamás: Ezeknek a négereknek hajósoknak kellett volna lenniök. A tengeri levegő egészségesebb a szárazföldinél. A visszatelepített négerek műveltebbek voltak az afrikaiaknál. Én azt hiszem, nagyon alkalmasak lettek volna, hogy jó hajósok legyenek és az árucikkeket a különböző törzsek között a partmentén kicseréljék.

Apa: Igazad van. A négerek nagyobb részt ügyesek, erősek, jó hajósok lehettek volna. Van annak azonban egy nagy akadálya. Afrika partjai nyugat felől hajózás szempontjából a legrosszabbak. Nincsenek jó kikötők, sok a homokzátony; valósággal életveszedelemmel jár a parthoz való közeledés. A nagy hajók sok kikötőben a homokzátonyon kívül állanak meg, az embereket csónakokra rakják s csónakokon siklanak át hatalmas hullámverés közben a homokzátony felett. Virágzó kereskedelem ilyen helyen nem fejlődhetik ki.

Tamás: Ha a tenger hullámai odavágódnak a homokzátonyhoz, ott mindég megtorlódik a víz. Nem értem, hogy az ilyen hajlékos tengeren egyáltalán hogy rakódnak ki és be a hajók.

Apa: Ügyes parti hajósok árukkal rakott csónakkal is át tudnak siklani a viharzó tengeren. Néha egyszerűbb módját is igénybe veszik a kirakásnak. Ha például az áru hordóban van, a hordókat egymáshoz kötik és beleeresztik a tengerbe. Most már csak a kötél végét

oda kell erősíteni egy csónakhoz; jönnek egymásután engedelmesen a hordók. Képzelted, milyen ujjongás támad a partonlakók között, ha egy-egy hordó elszabadul és a hullám hátán megindul a nyílt tenger felé. Nem is kell kiadni a jelszót: fel a vadászatra! Mennek a csónakok úgy is. Rum van a hordóban. Nagyon szeretnek inni a felszabadított és fel nem szabadított feketék egyaránt. Ha valamelyik halász elfogja a hordót és el tudja rejteni, dús-gazdag embernek képzei magát: egy hordó rum nagy kincs azon a vidéken.

Tamás: Nincsenek olyan nagy folyók Afrika nyugati részén, hogy be lehetne menni a világrész belsejébe?

Apa: Van ott egy folyam-óriás; a Kongó. De nagyon szeszélyes folyó. Óriási víztömeget hoz le Afrika belsejéből. De torkolatától

csak rövid ideig hajózható. Afrika belseje magasan fekszik, a tenger felé siető folyók hatalmas vizeséseket alkotnak. A Kongó különben is szeszélyes. Telve van szigetekkel, homokzátonyokkal, ösvényekkel. A hajótöröttek pedig nagyon kellemetlen helyzetbe kerülhetnek. A szigeteken krokodilusok unatkoznak. A krokodilusok ugyan nem szoktak szárazon meg támadni az embert, de ha 10—12 hatalmas ragadozót lát az ember, könnyen arra gondol hátha akad közöttük olyan is, amelyik nem, ragaszkodik a régi jó szokáshoz. Ha ilyen helyen a menekülésre tutajt készítene az ember, a tutaj bizonyosan egyedül érkezne a folyó torkolatához, mert gazdáját, — ebben egyet értenek a krokodilusok megfigyelői — lerángatná az éhes fenevadak.

(Budapest.)

BGU Cluj / Central University Library Cluj A fejsze és az erdő.

— GRIGORE ALEXANDRESCU íántó meséje. —
Magyarba áüiltette dr. SZEREMLEY ÁKOS.

Csodáknak történéstét nem látjuk mostanában,
De hogy egykor beszéltek az állatok s a fák,
Kétségtelen valóság, mert hogyha meg nem történt,
Mégis csak hinni illik, hogy nem is mondanák.
A híres jóslóvak, Achilles lovai,
Hogy tudhatának máskép jóvendőt mondani?
Amit meg most beszélek, hogy bizonyos dolog,
Annak mikéntje s merije még szóban sem forog,
Mert hogy egy öreg ember beszélte el nekem,
Kinek minden jöttáját igaznak ismerem
És aki úgy beszélte, ahogy mondták neki,
Ahogy beszélte egyszer
Egy öreg ember

S jót állott szinte róla, hogy neki is mondotta
Egy őse, aki már nem él,
De hogy már ennek az őse ki,
Nehéz egy végben elmondani.

Elég ahoz, hogy egyszer, — a hely mindegy, hogy
[hol volí,
Állott egy szép nagy erdő hatalmas ágazattal
És jött egy ember arra kezében fejszével,
Hogy fát vágjon a házhoz, amint a hegyre ér fel.
De hogy szót ne feledjék, azt is meg kell hogy
[mondjam,

Hogy akkor a fejszének nyelet még nem csináltak,
Miben ha kételkedtek, megbizonyíthatom,
Mert így van minden kezdet, minden a féluton,
Félmunkaként kerül ki a szellem műhelyéből,
Próba s idő csiszolja, míg a tökélyhez ér föl.

Jött a mi emberünk hát s nyeletlen fejszéjével
Csapkodta jobbra-balra a fákat és az erdőt
S a bokrok, gyöngye ágak, ahogy letördelének,
Síránkozának szörnyen: „Oh jaj, itt van a vég!”
És még a beljebb álló nagy fák is rémüldöztek:
„Oh borzalom, a fejsze közelget már tövünkhöz!”
— „Van tán valaki köztünk, ki őt segíteni kész?”
Kérdé egy öreg tölgyfa ekkor, ki távolabbról,
Mintegy magában állva, tartotta őrhelyét.
— „Nincs, nincs . . . az isten mentsen!”

— „Ugy hát miért riadtok?
Az ember majd elfárad, fejszéje is lesiklik,
Megunja ezt a dolgot, céltalan izzadását

S ahogy jött, úgy megy el.
És bölcsen szólt a tölgyfa, mert ugy is lett valóban,
Mert nagy-sok bajlódással fáradott bár az ember,
Bár sujtott, ahogy tudta, félkézzelet és kettővel,
Alig valami haszna lett a sok fáradásnak
És elment szégyenülten.

De oszt hogy visszatére és akkor egy erős fát
Tett volt be fejszenyélnék,
No könnyű elgondolni, hogy ilyen mód mit végzett

Ez a mese pedig, ha csakugyan úgy esett meg,
Tetszik nagy példaszónak,
Hogy minden országoknak
Romlása, pusztulása kis részben van csak attól,
Amint idegeneknek ártó szándéka van,
De minden baj onnan van, ha akad segítségül
Egy vérünkéből való: földi, testvér, rokon.

Ösike repül.

(Levél nagyapókához.)

Édes nagyapókám!

Addig is, amíg előszóval elmondanám, sietek megírni legujabb nadselű gondolatomat, amely ha hiszi balul is ütött ki, tanuskodni fog a mellett, hogy az egészségem teljesen helyreállott s ennek nagyapókám, tudom, örülni fog, mint ahogy én busultam a kudarcomon.

A napokban a budai hegyek közé csatangoltam, s természetesen, újabb nadselű gondolatokon törtem a fejemet, közbe-közbe persze nagyvokat sohajtottam, többek közt még szóval is felsóhajtottam, miként Hunyadi Mátyás édes anyja, Szilágyi Erzsébet asszony: Istenem, Istenem, Istenem, mért nem adál szárnyat! Ugyanis, ha szárnyam volna, nem várnám meg, míg édes apám minden dolgát elvégzi, hanem felszállanék a magas levegő-égbe, sokkal magasabbra ám, mint a multkoriban. Stányi-Háp asszonyság, aztán repülnék, repülnék hegyek, völgyek, erdők, mezők felett s egyszerre csak beszélnék a Kisbaczoni kertben.

— Ó de nadselű volna! kiálték fel jó hangosan s ugyanabban fel is pillanték, körül is tekinték s hát látom, hogy két liba nagy

gigág-gálással felrepül, egy asszony pedig, akihez a libák tartoztak, rémülten sikoltzott:

Jaj, Jaj! Szüzmária! Szent József! Jaj nekem, jaj! Akár hiszi, lelkem nagyapókám, akár nem, én azonnal a helyzet magaslatára emelkedtem s megszületett fejemben a nadselű gondolat, mégpedig a következő kérdés alakjában:

— Mit? Még a buta liba is tud repülni és én ne tudnék?

Csak arra vártam, hogy az asszony letegye a szatyrokat s míg a boldogtalan esze nélkül szaladt a libák után, szüntelen kiabálva: libuka, libuka, szálljatok le! — hirtelen elhatározással megragadtam mindkét szatyornak mindkét fülét.

Öszintén megvallom édes nagyapókám, rettenetes csacsiság volt, amit elkövettem. Meg sem néztem, mi van a szatyrokban, hirtelen, egy nagy lendítéssel a fejem fölé emeltem s hát, Uram, teremtöm, úgy hullott nyakam közé a tojás, mint a régi jó időkben az alma, ha megráztam nagyapó almáfat.

Hiszen, vagy sikoltzott szegény asszony eddig vagy nem, most mintha az egész Rózsadomb sikoltzott volna. Mint egy örültszaladgált össze-vissza, hol a libákat, hol az összetört tojásokat nézte, aztán szitkozódott, átkozódott, amin én nem is csodálkoztam. De nemcsak nem csodálkoztam, hanem a fejemet sem vesztettem el s mondtam, amint következik:

— Kedves nénémasszony, rám ne haragudjon, mert én jót akartam. Azt hittem, hogy

a szatyrokkal felszállok s utólérem a libákat.

Legyen nyugodt, addig futok, amig elfogom

őket, a tojás árát megfizeti a kedves Czenczi néni, tetszik tudni, az a néni, aki engem örökbe fogadott s aki engem úgy szeret, mint galamb a buzát.

Ezt mondván, mint a szél nyargaltam a libák után, lefüleltem, illetőleg lenyakaltam őket, aztán szépen hazamendegéltünk, ott mindent elmondtam a drága Czenczi néninek, mire ő kezét összekulcsolta, felnézett az égre s imígy fohászzkodott:

— Hála néked, ó jó Isten, az én drága Öcsikém most már egészen meggyógyult, aminek öröme én e szegény asszonynak a kárát megtéritek, a libáit meg piaci áron megveszem. Amen. Jó lesz, asszonyság? — fordult az imádság után az asszonyhoz.

— Igenis, naccsága, csókolom a kezit, — mondá az asszony. Aztán hozzám fordult, mondván: Isten áldja, ifiur! Máskor erre felé jövök s csak tessék szólni, ha a szatyrommal repülni akar!

(Kisbaczon.)

A másolat hitelül:
ELEK NAGYAPÓ.

Anatole France:

MARICA.

Fordította: BENEDEK ISTVÁN.

I.

Volt egyszer egy kislány, akit Maricának hívtak. Egyszer a mamája így szól hozzá:

— Eredj el a nagymamához és vidd el neki ezt a süteményt. De estére gyere haza.

Hát elindult Marica, mint a mesebeli kis Piroska és ment a nagymamájához. De ő nem ment úgy, mint Piroska, hanem csak az utón maradt és nem szedett virágokat és nem találkozott a farkassal sem.

Már messziről látta a nagymamát, amint a falu-végi kis házacskája előtt ült és kötögetett.

Amikor megérkezett, a nagymamája nagy örömmel fogadta és lehajolt, hogy megcsókolja. Közben pedig mondotta:

— Hogy megnőttél, hogy megnőttél. Már alig kell lehajolnom, amikor megakarlak csókolni.

Marica odaadta a süteményt, aztán leült és beszélgetni kezdtek.

Később aztán Marica megkérte a nagymamát, hogy mutassa meg a ház régi kincseit. A jó nagymama ezt is megtette.

Először levett a polcra egy szép tulipános ládikát. (Ez is a régiségek közé tartozott.) Abból kikerült egy szép selyemkendő meg egy csipke.

Aztán előkerült még a szekrényből egy üveg kancsó és két pohár. (Mind arannyal díszítve.) Utoljára két képet, egy vázát és egy kis keresztre feszített Jézust hagytak.

Eközben csak telt-múlt az idő és egyszer csak elérkezett a dél-ebéd ideje. A nagymama tehát behozta az ebédet és mind a ketten asztalhoz ültek. Amikor az ebédet elfogyasztották, Marica arra kérte a nagymamát, hogy me-

séljen. És a nagymama mesélt. Elmondta a kék madár történetét, amelyben egy rossz tündér kék madárrá varázsolta egy fiatal herceget. Azt is elmesélte, hogy mennyire szomorkodott a hercegnő, amikor látta az ablaka alatt repdesni a kék madarat.

Marica érdeklődve hallgatta a mesét és amikor véget ért, gondolkodvamondotta:

— Nagymama, rég volt az, amikor a Kék Madár ott repkedett a hercegnő börtöne alatt?

— Bizony rég volt. Akkor volt, amikor az állatok tudtak még beszélni.

— Akkor volt az, amikor te még fiatal voltál?

— Óh, akkor én még nem is éltem, — mondotta a nagymama, aki közben egy darab süteményt adott Maricának.

— Hát már akkor is volt a világon valami, amikor te nem éltél? — kérdezte csodálkozva Marica.

— Menj, kedvesem, játszani a kertbe, — mondotta a nagymama, nem felelve az utóbbi kérdésre.

II.

A kertben gyönyörű virágok, fák és madarak voltak.

Amint Marica kiért a fák közé, elővette a süteményét és falatozni kezdett. Hát egyszer csak mit látnak szemei! körülötte csakugy hemzseg a sok madár. Persze, rögtön kitalálta, hogy ezek a kis koldusok a süteményét akarják megenni. Elkezdte tehát morzsálni az ideoda repdeső madarak között. Eközben észrevelte, hogy többféle madár van mellette.

Voltak olyanok, amelyek csak ültek egy helyben és azt várták, hogy eléjük essen a morzsa. Voltak azonban olyanok is, amelyek még a kezéből is kilopták volna az ennivalót, ha engedni.

Szerette volna, hogy a gyámoltalanok is kapjanak, de hiába dobta azok elé: az ügyesebbek mindig elkapták. Marica ezért igen haragudott, de belátta, hogy az erősebbek mindig könnyebben jutnak mindenhez.

»Ez nem igazság — mondotta — egyformán kéne mindegyiknek mindent kapni«.

Amikor már megették az egész süteményét, akkor látta, hogy a madarak köszönőleg rázzák a fejüket.

Akkor Marica visszament a nagymamához a házba.

III.

Amikor eljött az este, a nagymama elővette azt a kosarat, amelyben Marica süteményt hozott neki; megtöltötte almával és szőlővel és mondta Maricának:

— Menj, Maricám, egyenesen haza és ne játszál a falubeli csirkefogókkal. Légy mindig jó kis lány.

Aztán megcsókolta. De Marica gondolkozva állt.

— Nagymama, — mondotta.

— Mit akarsz, kis Marica?

— Azt akarom tudni, hogy nem lehetett egy elvarázsolt madár sem azok között a madarak között, amelyek megették a süteményemet?

— Most már nincsenek elvarázsolt madarak, — felelte a nagymama, — mert nincs, aki elvarázsolja.

— Isten veled, nagymama.

— Pá, pá Marica.

És Marica elindult a réteken át hazafelé. Már messziről látta a házuknak a kéményéből felszálló füstöt, amint az ég felé szállt, amit a lenyugvó nap aranyozott sugaraival.

Egyszer csak elébe szalad Pista, a kertesznek a kis fia.

— Jössz velem játszani? — kérdezte Pista.

— Nem megyek veled játszani, mert a nagymama megtiltotta, — felelte Marica — de adok neked egy almát, mert szeretlek.

Pista elvette az almát, aztán megcsókolta Maricát és mondta:

— Itt van az én kis feleségem.

— És itt van az én kis férjem, — mondta erre Marica.

Köhögésnél,
hurutnál csak a

SIROMALT

használ!

Biztosan használ, ize jó,
Patikában kapható.

Amint ment, mendegélt tovább, egyszer csak madarak csicsérgését hallja a háta mögül. Amint hátra nézett, meglátja az egész koldus madár csapatot, amelyet a kertben a süteményével táplált.

— Jó estét, jó estét! — kiáltotta, — itt az ideje a lefekvésnek. Jó estét!

És a madarak a fejükkal bólogattak és valamit csiripeltek madárnyelven, ami azonban bizonyosan azt jelentette, hogy »Isten áldjon!«

Igy ért haza Marica a mamájához, a légi énekesektől kísérvé.

IV.

Este Marica lefeküdt a kis ágyába, amelynek derekát és korlátját valamikor régen a falu asztalosja csinálta. Már rég ideje, hogy a jó ember ott nyugszik a templom árnyékában, fekete kereszt alatt, olyan ágyban, amelynek a takarója finom zöld fű. Mert ez a kis ágy szolgált fekvőhelyül a nagyapának is, amikor még kis gyerek volt. Vajjon gondolta-e akkor, hogy majd a kis unoka fog ott feküdni, ahol a nagy apa feküdt? Marica alszik és álmodik. Egy szép cifra pamutfüggöny van az ágyán és az óvja mindentől. Alszik és álmodik. Álmában látja a kék madarat, amint ott röpköd a hercegnő tornyának az ablaka alatt, de nem várja, hogy a vállára repüljön, mert tudja, hogy egy herceg nem fogja őt meglátogatni. De azt gondolja, hogy a falubeli madarak falusiak és ta-

lán akad közöttük egy kis fiu, akit egy rossz tündér varázsolt át madárrá és az a szürke veréb tollak alatt szívében hordja a kis Marica képét. Ő megismerné és nem csak morzsákat, de csókokat is adna neki. Látni akarja és látja is, mert maga elé képzel egy verebet, egy egyszerű verebet. Nincs rajta semmi különös, de élénk és vidám. Az igazat megvallva, a tolla össze van kuszálva és egy toll hiányzik a farkából, amit elvesztett a csatában, vagy a falu rossz tündérével volt dolga. Marica azt hiszi, hogy egy kicsit pajkos. De ő nem bánja, mert azt gondolja, hogy nem baj, ha valaki pajkos, csak a szíve jó legyen. Simogatja, becézgeti és mindenféle szép neveket ad neki. De egyszerre elkezd a kis veréb nőni, a szárnyai helyett karjai nőttek és egyszerre ott állott Marica előtt Pista, a kertész kis fia.

— Jössz velem játszani? — kérdezte Pista.

— Igen, igen! — tapsolt Marica és már indult is . . . De egyszerre felébredt és megdörzsölte a szemét.

— Eltűnt a veréb, eltűnt Pista! — kiáltotta Marica. Ő ott volt a kis szobájában. Hallotta, hogy a kertben madarak énekelnek, Hálóingben kiugrott az ágyából és kinyitotta az ablakot. A kertben énekeltek az ő kis énekesei. Neki énekeltek, hogy visszafizessék a sütemény-morzsákat.

(Kisbaczon.)

A harag.

Ira BENKŐ ANNA.

Északi szél a haragunk
A szívünket megfagyasztja,
Boldogító meleg sugár
A békének fénylő napja.

Flakacskodó, hideg szívre
A szeretet nem tud hatni;
A jószágos, derűs lélek
Sohasem tud haragudni!

(Béthle.)

A sietős ut.

Anya: Adta rossz kölyke, nem megmond-tam, hogy siess haza!

Pista: Igen, mama, de azt nem mondtad, hogy oda is siessek.

(Vulkán.)

HORVÁTH SÁRIKA.

Földrajz órán.

Tanár: Milyen a fő'd.

Tanuló: Gómbalaku.

Tanár: Bizonyisd be.

Tanuló: Bizony Isten.

Virágok versenyére.

Irla: VIRSIK MARIA.

Lilikék kertjében rengeteg virág diszlett minden évben. Szébbnél-szebb virágok voltak ezek és Anyu gondozta őket, mert nagy virágkedvelő volt. Lilike is igen szerette a virágokat és sokszor kérte Anyut, engedje meg neki, hogy ő gondozhassa az egész kertet, de Anyu ilyenkor mindig így felelt:

— Majd, ha nagy leszel. Engem is kifáraszt a kert ápolása néha, hát még ilyen csöpp babát, mint te! Hiszen kényelmesen beleférnél az öntözőkannába.

Lilike kissé elszomorodott s Anyu vigasztalásul átengedett neki egy kis köralaku virágágyat, hogy azt ő gondozhassa. Lilike nagy komolyan kikötötte, hogy az ő virágaiba senki se „avatkozzék“ és ő maga olyan szorgalmasan öntözgette a virágokat, hogy öröm volt nézni. Anyu a virágágyat tréfásan „Lili negyed“ nek nevezte el.

Egy napon a Lili negyed virágai szomjasan hajtották le bágadt fejecskéiket és alig várták már az estét, hogy Lilike meglocsolja őket kicsiny kannájával. De bizony Lilike csak nem jött.

— Vajjon, hol lehet? — tündöttek a virágok.

— Csak nem felejtett el bennünket, hiszen úgy szeretett eddig!

— Nem tudjuk . . .

— Zzz! én tudom! — zümmögött egy legyecske — má, amikor a „Három árvácska“ cukrászdába repültem, hogy ott mézet uzsonnázzam és utközben benéztem a Lilike ablakán, láttam, hogy ott fekszik az ágyacskájában, piros, mint a rózsza. Bizonyosan beteg, Anyuskája mellette ül és mesél neki, meg játszik vele. Lilike megkérte, hozzon neki virágot, de csak az övéiből.

— Vajjon melyikünket viszi hozzá? — kérdezték a virágok, mert valamennyi vágyott látni Lilikét.

— Azt már én nem tudom, zzz! — mondta a legyecske és továbbrepült.

— Bizonyára engem fog választani, — mondta a pünkösdi rózsza — én vagyok közte a legszebb!

— Talán én, — mondta a kankalin.

— Egészen bizonyosan engem választ majd, mert olyan a szíнем, mint a mennynek, hencegett a kék nefelejts és lenézte szomszédját, egy kedves, szelid kis gyöngyvirágot.

Most a gögös tulipán szólalt meg.

— Ne okoskodjatok! Nem látjátok, hogy az én gyönyörű, sárga-piros ruhám a legszebb, legfeltünőbb? Engem visz, annyi szent!

Tovább nem civakodhattak, mert Anyu jött és körülnézett a virágok közt. Pünkösdi rózsza? Az pereg és bepiszkítja a ruhát.

Tulipán? Lilike nem nagyon szereti. — Nefelejts? Nincs illata. Leszakított néhány szál fehér gyöngyvirágot és vitte Lilikének. A többi virág — még a gögös tulipán is — megségyenülten hajtották le fejüket. Mig a gyöngyvirág boldogan simult Lilike kedves arcomkájához, a büszke virágokat odakint alaposan nyakonöntötte a zápor.

[Malacka.]

Koldus-humor.

Orvos: A rendelt orvosságból minden félórában egy kávéskanállal kell bevennie.

Koldus: Akkor rendeljen az orvos ur egy — órát meg egy kanalat is.

Vagy úgy?

— Nézd, én ezt a milliómost láttam mezitláb járni.

— Ah! Mikor? Es hol?

— Az uszodában!

(Csikszereda.)

Czirják Ilonka és Laci.

Elek nagyapó üzeni.

Földes Imre, Szatmár. Azért, hogy Rónaszéken nyaraltatok, irhattatok volna levelet, s ha már nem iratok, remélem, beszámoltok rónaszéki élményeitekről. Az, hogy Laci öcséd mind a három elemi román iskolában végezte s nem tud hiba nélkül írni levelet, éppenséggel nem ok arra, hogy te írj helyette levelet, mert nem lesz mindég mellette az egész életen keresztül s végre is ő neki magának kell megírni a levelet, mégpedig magyarul, ha csak magyarul tudó emberrel van dolga. Aztán kapok én sok hibás levelet olyanoktól is, akik az anyanyelvükön kívül más nyelvet még nem tanultak, s ha ilyen levelekért nem bántom az illetőket, hanem jóakaratu tanácscsal látom el őket, bizonyos lehetne abban az öcséd is, hogy nem rónám fel neki hibául a helyesírás hibáit, de buzdítanám, hogy írjon minél gyakrabban nekem s idővel magyar és román nyelven egyaránt helyes lenne az írása. — **Wlachovszky Jenő, Rozsnyóbányatelep.** Akaratlanul is nagyapótl irt a tollad, ezt a megszólítást találad a leghelyesebbnek, mert hiszen te is szlovenszkoói unokám vagy. Erre csak azt mondhatom: akarva sem szólíthattál volna kedvesebben. Most végeztél a négy elemit, az őldök osztályt szlovák vidéken fogod végezni, hogy megtanulj szlovákul s beiratkozhassál a gimnáziumba. Három bátyád közül kettő most megy a harmadik gimnáziumba, legidősebb bátyád most fog érettségizni, s mind a négyen olvassátok és igen szeretik a Cimborát. Igen örvendek, hogy unokáim sorába léptek s hiszem, hogy ezután sűrűn kapok tőled levelet s kapok bátyáidtól is. A képeslevelezőlapokkal, amelyek közül egy a krasznai várat, egy Rozsnyó látképét, egy az adakozó szívű Andrássy Frönciskának a szobrát, egy pedig a mauzóleumát ábrázolja, igen kellemesen leplel meg s az a néhány sor, melyet nyilvánvalóan az érettségiző bátyád irt Rozsnyó látképének a hállapjára, mélyen meghatott engem. Az e fajta elismerések bizonyítják hogy a jó Isten nem hiába ajándékozott meg engem hosszú élettellel. A rejtvények egytől-egyig sikerültek, s az írásod nem egy negyedik elemistának, de egy negyedik gimnázistának is dicséretére válnék. — **Elemér, Barna Gyuszi.** Nagy örömmel jelentkeztek unokáim közé, de nagy örömetekben meglepedtetek a vezetéknévelekről, sőt arról is, hogy hol kelt a leveletek. Remélem, a következő leveletekben pótoljátok ezt a mulasztást, annál inkább, mert ha véletlenül rátok mosolyogna a szerencse, nem tudnám, hová küldessem a nyert könyvet. Egyébként gyönyörködtem a leveletekben s édesanyátok nem tévedett, amikor azzal biztatott, hogy a Magyar Mese és Monda-Világ írója nem fog megharagudni rátok a hosszú levelért. Ugy a levélből, mint az aláírásból azt látom,

hogy mind a hárman jól irtok és én szeretettel várom tovább leveleteket. — **Ruff István és Károly, Tasnád.** Egy szép óraláncot kaptál a nevednapjára, s elhíszem neked, hogy nagy volt az örömed. Talán ennek a nagy örömednek tulajdoníthatom, hogy a levélben jelzett két rajz közül csak egy volt a levélben. Ha jól emlékszem, már válaszoltam egy vagy két leveledre is, s igen helyesen teszed, ha türelemmel vársz a válasza, mert régi igazság, hogy „a türelem rózsát terem.” — **Horváth Sárka, Vulkán.** Igen ügyesen irtad le a sportlőnépélet. Bizony, magam is szerettem volna ott lenni köztetek. Az adomád sorra kerül, a kiadóbácsi pedig pótolja a 32. számot — **Szántó János, Székelykeresztur.** Bocsnátot kérsz, hogy olcsó, vagyis levelezőlapra irsz. Ezért ugyan felesleges volt bocsnátot kérni, mert én barátja vagyok a takarékoságnak. Annak igen örvendek, hogy a második tanítóképzőken harmadik tanuló vagy s nagyon jól sikerült a vizsgád. Szeretettel látlak unokáim seregében. — **Kendi Böske, Székelykeresztur.** Írtam a kiadóbácsinak, hogy a nyert könyvet küldje meg. Valószínű, hogy annak idején megküldte és elkallódott a postán. — **Pataky Pali, Buzásbocsárd.** Nem tudod, hogy mivel ajándékozom meg, hogy Öcsike levelének a helyreigazításáért nemcsak kitűnő osztályzatot kaptál, hanem könyvet is nyertél. A kitűnő osztályzatot a munkádnak köszönheted, a könyvet pedig első sorban a szerencse Isten asszonyának. Ám he ezzel kívánod meghálálni a könyvet, hogy ezután gyakrabban irsz, azt igen helyesen teszed, mert ezzel is gyakorlod magad a fogalmazásban, s egyben örömet szerzel nekem is. Szívesen elmennék Buzásbocsárdra s nem lehetetlen, hogy egyszer majd, ha Kolozsvár felé megyek, kiszálok a karácsonyfalvi álmomom. Annak előre örvendek, hogy a kolozsvári utadról majd beszámolsz. — **László Miklós.** Most voltál első osztályos, azért nem tudtál eddig levelet írni, ezután azonban gyakrabban irsz nekem. A leveledben éppenséggel nem látszik meg, hogy román iskolában jártál, illetőleg, hogy nehezen tudtad megírni a levelet. Következő leveledben ne feledd megírni, hogy hol lakol és küldjed egyenesen Kisbaconba, mert így hamarabb kezembe jut. — **Varga Árpád, Marosujvár.** Amiazt irsz mostanában olyan keveset, mert nagyobb levelezésbe kezdettél. Remélem, hogyha még oly nagy is a levelezésed, nagyapóról sem feledkezel meg. A meghívásodat köszönöm. Jaj ha elmehetnék mindenüvé, a hová hívnak, mert bizony rám férne egy-két olyan hét amikor semmit sem kell dolgoznom. Leveledet továbbítottam a kiadóbácsinak a cserkész könyvek megküldése végett. Bizonyára rég meg is kaptad azokat. — **Diósi Fésüs Pál, Kolozsvár.** Beismered hogy rossz levélíró vagyok, ellenben nagyon szeretted olvasni a Cimborát. Szóval, ez

az erényed ellensúlyozza a hibádat. Én azonban úgy szeretném, hogy a Cimbora szeretése mellett, szeresd a levélírást is, mert olvasás és írás kiegészítik egymást s kétszeresen elősegítik a fejlődéseket. A megfejtéseket idejében küldölted be s máskor is beküldheted idejében, mert hiszen a rejtvények megjelenésére következő hónap tizedike, a megfejtések beküldésének határideje. — **Kálló Vilma, Szilágysomlyó.** Azért irsz levelet, mert nincs mit csinálj, vagyis unatkozol. Csudálom, hogy unatkozol, mert hiszen csak akarni kell s minden pillanatot hasznosan és kellemesen töltheted el. Olvasás írás, játék, foglalkozás a konyhán, a kertben, kézimunka, rejtvénytyszerkesztés, mint ahogy most is ügyesen leírtad a bucsut. Ime, hogy cáfolsz te saját magadra! Hát, ha mégis unatkoznaál néha-néha, csak ülj le szépen az íróasztalhoz, írd meg nagyapóknak, abban írd meg mindent, ami érdekeset látsz és hallasz s majd meglátod, ugy eltűnik az unalom, mintha föld nyeltele volna el. — **Kursinszky Márta, Nagyvárad.** Érdekes vallomással kezdődik a leveled. Eleinte a Tamás érdeklődik-e te sem olvastad, de aztán mégis egyszer elolvastál egyet s rájöttél, hogy milyen szép és tanulságos dolgok ezek és kedvet kaptál az olvasásra. Várom a nyári beszámolódat s várom ezután a leveleidet is. Öcsikének átadtam az üdvözlötet. Végre ő is ill van és viszontüdvözlő léged. — **Bocsánszky Margitka, Nagysomkut.** Nagyon szép volt a nyert könyv s nagyon hálás vagy annak, aki a nevedet kihuzta. A megfejtést mindig egyenesen hozzám küldjed, akkor bizonyos lehetsz abban, hogy nem késelel te a sorsolásra. — **Paál Kálmán, Bethlen.** Örvendek, hogy örömet szereztem neked a könyvvel és az üzenettel. Szeretettel várom ezután is a leveleidet. — **Halmi István, Érszakácsi.** Most küldött versed még nem üti meg ugyan a Cimbora mértékét, de már közel jár ahhoz. — **Leitner Veronka, Déva.** Bizony, már azt hittém, hogy hüllen lettél hozzám, oly hosszú ideig hallgattál. Valósággal hiányoztak nekem a te kedves, szeretettel teljes leveleid. Kettős oka volt a hallgatásodnak: készülnöd kellett a vizsgára, amelyet Békéscsabán tettél le a második polgáriból, vizsga után pedig, amint őszintén bevallod, lusta voltál. Remélem, már elmúlt teljesen a lustaságod, újra megkezded a sűrű levelezést és ezzel pótolod azt, hogy a beszámoló pályázatban részt nem vettél. Annak igen örvendek, hogy a Jókai ünnepélyen, majd te is szerepelsz szavalattal. Kívánságodra közzéteszem, hogy szeretnél levelezni 11–12 éves leánykákkal s hiszem is, hogy lesznek többen, akik szívesen lépnek veled levelezésbe. — **Timesák Pistike.** Arra kérsz, ne haragudjam, hogy oly bizalmasan szólítasz meg, de hát, úgy szólítasz meg, ahogy a szíved sugallja: Édes jó nagyapóknak. Dicsérem a szívedet, helyesebb és nekem kedvesebb megszólítást nem sughatott volna. Az

írásod különösen dicséretet érdemel, ugyszintén a fogalmazásod is. Jó a rejtvényed is, csupán egy hibája van a levelednek: megfedekeztl arról, hogy hol és mikor kell. — **Simon Piri, Gyimesközéplak.** Írtam a kiadóbácsinak, hogy az Öcsike levelednek helyreigazításért nyert könyvet Gyimesközéplakra küldje, mert szeretné elolvasni azelőtt, mielőtt visszamegy a brassai zárdába. Ha te sze etnél ismerni engem személyesen, nem különben szeretnélek én is megismerni léged, mert valósággal örömem telik a leveleiddben s valószínű, hogy egyszer be is toppanok hozzátok. Kedves szüleidnek, kis hugodnak és öcsikédnek tolmácsold viszontüdvözlötömet. — **Lázár Ilonka, Szilágysomlyó.** Írtam a kiadóbácsinak, hogy ezután az újságot ne az apuka nevére küldje, hanem a te nevedre. Barátodnak névsorát, melynek leírásáért dicséretet érdemelsz, továbbítottam a kiadóbácsinak, aki az öntöltő lottal elküldi neked. — **Nagy Margit, Zilah.** Azért nem haragszom, hogy mindjárt letelik a negyed és idáig még nem írtál, mert ezt a mulasztást pótolhatod ezután is. Kívánatos is, hogy pótoljad, mert ezzel gyakorlod magadat a fogalmazásban és a helyezésben. A rejtvényed sorra kerül s a rajzoddal is megírogok teledre. — **Walter László, Kézdivásárhely.** Megengedem, hogyne engedném meg, hogy kedves Elek Nagyapóknak szólítsál. Örömmel látlak unokáim táborában s írtam a kiadóbácsinak, hogy pótolja az 1., 2., 3., 4., 5. és a 27. számot, ha van belőlük főlősleges példány. — **Juhász László, Szpér.** Leveledet ezután egyenesen Kisbaconba küldjed, mert különben könnyen lekéselel a sorsolásra. — **Virsik Mária, Malacka.** Addig is, amíg levelet írhatok, értesítek, hogy megkapta a rajzokat és a karácsonyi mesét, de szeretném, ha újabb verseket is küldenél, mert már alig van egy-két versed nálam. — **Stark Laci, Lónyatelep.** Megkaptam a rajzot és írtam a kiadóbácsinak, hogy pótolja a 28. számot. Számon tartom az ígéretedet, hogy ezután hűségesen írod a leveleket nagyapóknak. — **Veiszkopf Lajos, Tasnád.** A számréjtvény sorra kerül s hogy mikor telik le az előfizetésed, arról annak idején értesít a kiadóbácsi. — **Román József Szatmár.** Közöltem Andrissal és Öcsikével a kívánságodat, nevezetesen: vegyenek részt ők is a beszámolóban, írják le a kisbaconi nyaralásukat, hadd ismerjétek meg ebből a nagyapó faluját, házat, udvarát, kerljét s tudjátok meg azt is, hol szokott nagyapó dolgozni, sétálni és pihenni, s mit szokott nagyanyóka csinálni. Remélem, hogy mind a ketten igyekezni fognak, hogy teljesítsék a kívánságodat. — **Román Titi, Szatmár.** Most végezted a negyedik elemet s tiszta tizes bizonyítvánnyal megy a zárdába, a gimnázium első osztályába. Te is kéred Andrist és Öcsikét, hogy írják le, milyen Kisbacon s remélem, hogy a kettős kívánságnak nem tudnak ellentállani.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!
 A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!
 A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Sakkrejtvény.

— Beküldte: *Módy Misi.* —

pits	Hass	a	de
ha	re	ra	al
gya	s	rül	fény
—	za	koss	—

Lóugrás szerint fejtendő meg.

Számrejtvény.

— Beküldte: *Sipos Bandi.* —

- 1, 10, 4, 6, 17 Költöző madár.
 20, 12, 11, 21, 19, 18 Ember lesz belőle.
 16, 3, 8, 6, 13 Férfinév.
 9, 7, 24, 3 Lisztet tisztítanak vele.
 14, 22, 23 Mocsaras helyen nő.
 18, 15, 14 Vágó eszköz.
 82 Személynévmás
 1-24 János apostolnak egy szép intése.

Betűrejtvények.

— Beküldte: *Fried Gábor, László és Imre.* —

Comb v t'

s t l p i i i

Kocka-számrejtvény.

— Beküldte: *Dániel Bétus.* —

7	1	6	8
6	10	6	9
9	4	6	5
9	3	8	3

A fenti számok sorai felülről lefelé és balról jobbra huszonötöt adnak.

Számrejtvény.

— Beküldte: *Papp Imre és Károly.* —

- 8, 9, 10, 11 Égi test.
 22 Magánhangzó.
 1, 7, 14 A háznak egyik része.
 12, 25, 26, 27, 28 Nem költöző madár.
 15, 16 Minden fán van.
 4, 5, 6 Cigányszó.
 29, 20, 10, 3 Kártékony állat.
 21, 2 Varró eszköz.
 13, 23, 24 Fehérnemű.
 17, 18 Névelő.
 1-23 Petőfi Sándor egyik ismert versének kezdősora.

Szélmalomrejtvény.

— Beküldte: *Windhaub Margit.* —

	O	
	a	
	á	
	k	
	g	
	e	
	e	
n		t
i		v
o		é
i		a
k		g
s		v
d		ly
	á	
	e	
	r	
	t	
	s	
	i	
	a	

Találós kérdés.

— Franciából: *Gámán Sándor és Jolán.* —

Van egy apa, akinek van 12 fia és mindenik fiának 30 fia, akiknek fele fehér és fekete. Mi az?

Betűhiányos rejtvény.

— Beküldte: Masznyik Gyula. —

- N. G. E. Afrikai nép.
L. N. D. Európai nagy város.
A. A. Z. Nagy folyó.

Szórejtvény.

— Beküldte: Ureczky Kató. —

Réz, Arany, Pénz, Érc.

A kezdőbetűk helyes összerakása egy tápláló termény nevét adja.

Betűrejtvények.

— Beküldik: Grosz testvérek. —

1. . os Kedd 125 os
2. Vi, Vi a «Csolnakom ring a vizen.
3. Hétfő, Kedd mul i i

Számrejtvény.

— Beküldte: Oláh Imre. —

- 1, 6, 7, 13 Nagy folyó viz.
2, 16, 19, 8, 15 Gőzgépalkatrésze.
5, 2, 3 Innen ellentéte.
11, 14, 20, 12 Kutyafej.
24, 22, 21, 6 Jármű.
10, 20, 9, 6 Leánynév.
4, 9, 5, 13, 3 Férfi név.
1—23 Egy népdal első sora.

Régi felirat.

— Beküldte: Barna Klári. —

Chi minth! vae thi? adi, ath? udi
a lusha al! math.

CIMBORA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bañanii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bañanii-Mare (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszékmegye). E címre küldendők a »Cimbora« részére szánt kéziratok, az Elek-Nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár) Str. Cuza Voda 4.
A kiadóhivatalhoz küldendők a »Cimbora« előfizetési bejelentései és díjai.

Előfizetési díjak:

Romániában évi 400 leu, negyedévenként 100 leu.

Csehszlovákiában évi 80 csehkorona, negyedévenként 20 csehkorona.

Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 36.000 magyar korona.

Ausztriában évi 112.000 osztrák korona, negyedévenként 28.000 osztrák korona.

Jugoszláviában évi 200 dinár, negyedévenként 50 dinár.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.

**AZ IDEÁLIS
HASHAJTÓ
A
PURGEN
(PURGÓ)
KAPHATÓ
MINDEN GYÓGSZERTÁRBAN**

A Cimbora könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Táborlüz üzen	á 15— leu
Radványi K.: Horog István & Co	„ 15— „
Sztrilich-Mócsy: Cserkész segítségnyújtás	„ 10— „
Bulykó: Törvénytárgyazat	„ 15— „
Scherer: Próbaidős cserkész könyve	„ 15— „
Sztrilich-Mócsy: Tábormunkák	„ 20— „
Radványi K.: Napsugarleventék	„ 15— „
Kovács D.: Ballag már	„ 15— „
Scherer: Cserkészek könyve	„ 15— „

ELKÉPZELNI SE LEHET szebb, jobb és olcsóbb könyveket a Hoffmann Ferenc ifjúsági regényeinél. A MINERVA Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-nél (Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.) ezekből a következők kaphatók darabonként 45 leierért:

1. Küzdelmek.	5. A jószág diadala.
2. A tél birodalmában.	6. Frigyes és Dácl.
3. Viszontagságok a tengeren	7. Ehrlich Jakab.
4. A talizmán.	8. Nehéz idők.

Posta útján is megrendelhető a pénz előzetes be-
küldése mellett vagy utánvétellel.